

Polemika

Úkol:

Napište polemiku na jeden z vybraných textů. Polemika jako žánr má poměrně jasná pravidla: argumentujte především věcně a na základě faktů, poučeně. Cílem polemiky je vyvrátit názor protivníka pomocí argumentů. Nepoužívejte nepravdivá nebo zkreslená tvrzení.

Max rozsah 3000 znaků s mezerami.

Nezapomeňte na začátek souboru uvést jméno a učo, text opatřete náležitostmi, jako byste jej psali do novin nebo na web – tj. titulek, lead, mezititulky.

Řiďte se mottem: Polemika má protivníka připravit o klid duše, ne ho urážet. (Karl Kraus; zdroj: wikipedie, heslo Polemika)

Pro inspiraci:

<https://manipulatori.cz/karel-capek-dvanactero-figur-zapasu-perem-cili-prirucka-psane-polemiky/>

**

Zdroj: Lidové noviny
Datum vydání: 8.2.2019
Rubrika / pořad: Názory
Strana / zpráva 13
Autor: VLADIMÍR DLOUHÝ

[Přidat do exportu](#) | [tisk zprávy](#) | [export do RTF](#) | [export do HTML](#) | [export do DBF](#)

Strašidlo nedostatku lidí

ÚHEL POHLEDU

Dovoz pracovní síly vyřeší její zdejší nedostatek jen dočasně. Problém je varováním pro vzdělávací systém

Naše ekonomika má problém. Na konci letošního roku může u nás chybět až půl milionu zaměstnanců. Hrozí zpomalení ekonomického růstu. Firmy se dále budou přetahovat o lidi, mzdy budou rychle růst, ale produktivita už méně. Stát přitom prodělává: neobsazením 500 tisíc pracovních míst stát jen v loňském a letošním roce přijde skoro o 200 miliard na daních a odvodech. Přitom se nám v posledních letech dařilo, mzdy rostly, a hlavně se nůžky mezi životní úrovní u nás a v nejmypělejší Evropě uzavíraly. To vše teď

může být ohroženo, zvláště když nemůžeme vyloučit různé šoky přicházející ze světa. Navíc nejsme v tom sami, podobný problém zažívají i naši sousedi, včetně Německa. Střední Evropou obchází strašidlo nedostatku lidí.

Krátkodobě je pomoc jediná, chybějící pracovníky dovézt ze zemí, kde o to mají zájem a kde je lidí stále dost k dispozici. Současně to musí být země s podobnými pracovními a společenskými návyky jako u nás a musí být poblíž. Naši zaměstnavatelé musí tyto lidi chtít. Zemí, která všechna tato kritéria splňuje nejvíce, je Ukrajina. Musí to mít však pravidla.

Pravidla dovozu cizinců

Především, přednost musí mít český zaměstnanec. Teprve když se ukáže, že žádný Čech nemá o místo zájem, je možné je nabídnout cizincům. Dále, cizince musí chtít zaměstnavatelé. Tam je to jednoduché – zájem je obrovský a Ukrajinci (ale také Srbové či Mongolové) jsou považováni za pracovníky s dobrou disciplínou a schopností přizpůsobit se.

Rovněž musí chtít vláda. To má dvě roviny. Vláda musí zjednodušit a zprůhlednit vydávání pracovních víz. To znamená vymýtit podezření z korupce kolem konzulátů, zabezpečit nutnou administrativu úředníky a donutit příslušná ministerstva k maximální rychlosti a pružnosti. Vláda však také musí překonat odpor odborů, které jsou proti. Minulé vlády toho schopny nebyly, ta současná ano, když očekáváme, že letos umožní přivést do Česka až 50 tisíc Ukrajinců. Zásadně to problém neřeší, ale pomoc to je, díky.

Všichni musíme zamezit činnosti nelegálních či pololegálních agentur, které dovážejí cizince, především Ukrajince z Polska. Zaměstnávání těchto lidí snižuje důvěru v zahraniční pracovníky, umožňuje jejich rychlou fluktuaci a je i zdrojem kriminality. Každý, kdo takového cizince zaměstná, riskuje především sám. Systém však nesmí naopak cizince zvýhodňovat. Neumím pochopit, jak mohly odbory požadovat, aby podniky platily cizincům medián české mzdy. To by české lidi diskriminovalo, u řady profesí až o několik tisíc měsíčně. Rozumím, že odbory brání pracovní místa pro Čechy. Chápu obavu, že málo placení Ukrajinci stlačí obecnou mzdovou úroveň. Na současném trhu práce nic takového ale nehrozí. Drtivá většina Čechů, kteří jsou vykazováni jako nezaměstnaní, nikdy pracovat nebude. Buď nemohou, nechtějí, nebo pracují načerno. Podniky pak musí Ukrajince zaplatit, jinak je mít nebudou.

Odbory se svým odporem proti Ukrajincům vůbec střelily do vlastní nohy. Nejprve blokovaly dovozy cizinců úplně. Potom se snažily minimalizovat roční kvóty pro tento dovoz na minimum, jen pár tisíc ročně.

Nakonec vymyslely na povrchu lákavou obezličku s mediánem mzdy pro cizince. Snad již toho nechají, když přicházejí signály, že jejich vlastní organizace v různých podnicích po cizincích volají podobně jako zaměstnavatelé. Není divu, když jejich podnik bez cizinců ztratí zakázky a lidem klesnou výdělky.

Konečně i podnikatelé něco musí nebo spíše nesmí. Každý podnikatel, který Ukrajince (ale jakéhokoliv cizince či vlastně i Čecha) vykořisťuje mzdou pod úrovní té obvyklé (neřkuli minimální) nebo jiným nedůstojným způsobem, zasluhuje opovržení. Poškozuje dobré jméno podnikatelů obecně a jen snižuje šanci na vyšší dovoz cizinců.

Momentální záplata

Dovoz chybějících lidí dlouhodobý problém na našem trhu práce samozřejmě nevyřeší. Není to nic jiného než momentální záplata. Dnešní nerovnováha na tomto trhu, kterou jsme si ještě před pár lety sotva uměli představit, je především varováním pro vzdělávací systém. Opravdu potřebujeme tolik gymnázií, poskytujících všeobecné střední vzdělání, když je málo řemeslníků? Opravdu potřebujeme tak velký počet absolventů vysokých škol humanitního zaměření, kteří horko těžko najdou uplatnění jen v různých neziskových organizacích? A nemáme těch neziskovek náhodou moc? Nabídka absolventů českého školství se prostě odtrhla od reálného života.

Dnešní problém na trhu práce však není jen problémem vzdělávacího systému. Příliš mnoho rodičů dnešních patnáctiletých považuje pro své dítě učební obor za něco společensky degradujícího. To je nesmysl, mladí řemeslníci dnes již skoro ve všech oborech budou pracovat s technologiemi, které jim poskytnout uznávané společenské postavení. Navíc, bude po nich poptávka, takže vždy najdou dobrou a dobře placenou práci.

No a pak je tady nový jev, ovládající generaci dnešních dvacetiletých, kterým je preference volného času před kariérou a dobrým platem. S tím asi rychle nic neuděláme, je to jev pozorovatelný ve všech vyspělých zemích. Nicméně v době, kdy oni budou trávit volný čas, někdo bude muset pracovat.

Opravdu potřebujeme tolik gymnázií, poskytujících všeobecné střední vzdělání, když je málo řemeslníků?

O autorovi | **VLADIMÍR DLOUHÝ**, prezident Hospodářské komory ČR

**

Zdroj: Mladá fronta DNES
Datum vydání: 20.10.2018
Rubrika / pořad: Názory
Strana / zpráva 13
Autor: Vlastimil Vondruška

[Přidat do exportu](#) | [tisk zprávy](#) | [export do RTF](#) | [export do HTML](#) | [export do DBF](#)

Jak se dělá demagogie

Technologie manipulace s veřejným míněním nachází živnou půdu především v otevřených demokratických společnostech, které už nemají úctu k tradici, ztratily pevné zásady a nedokážou racionálně odlišit dobro od zla.

Nevěřili byste, jak je to snadné.

Různé fejky a hoaxy, to je ve skutečnosti hračka pro malé děti a cenzory. Ovlivnit mínění společnosti představuje proces mnohem sofistikovanější a nesmírně nebezpečný proto, že se děje nenápadně a velice

pomalou. Pro většinu lidí je to metoda skrytá, neviditelná, neboť je rozložena v dlouhém čase, často na jednu či dvě lidské generace. Technologie manipulace s veřejným míněním nachází živnou půdu hlavně v otevřených společnostech, které nemají úctu k tradici, ztratily pevné zásady a nedokážou racionálně rozlišit dobro a zlo. Jinými slovy, nejsnáze manipulovatelné jsou demokratické společnosti bez jasné ideologie a víry, ochotné přijmout cokoli zdánlivě správné, moderní a korektní.

Naopak nemanipulovatelné (a tedy nepřizpůsobivé) jsou například skupiny lidí spojené pevnou vírou anebo žijící v sociální, sexuální či psychologické izolaci.

Metodu manipulace veřejným míněním v otevřených společnostech popsal americký filozof, právník a politolog Joseph P. Overton. Pro jistotu dodávám, že to nebyl žádný politologický kutil či amatér.

Až do své tragické smrti, zahynul v roce 2004 při leteckém neštěstí, zastával post viceprezidenta jedné z nejprestižnějších amerických politologických institucí Mackinac Centre for Public Policy. Je autorem teorie, která byla na jeho počest nazvána Overtonova okna.

Slovo okno musíme ovšem chápat v širším smyslu (jak je vnímáno anglické window), tedy nejen otvor ve zdi domu, ale rovněž jako určitý ohraničený prostor. Teorie Overtonových oken podrobně popisuje schéma, jak se původně nepřijatelný společenský postoj postupnými kroky legalizuje a posléze ukotví v zákonech. Vychází z rozboru šíření rozmanitých lidskoprávních, společenských, morálních a politických inovací, které v poslední době mění západoevropskou a americkou civilizaci.

Technologie takové legalizace tkví v tom, že se postupně a systematicky otvírá jedno okno za druhým.

Jakmile se podaří stoupencům postoje odmítaného většinovou společností obsadit první okno, pokračují k dalším, až nakonec svůj minoritní názor vnutí všem. Overton definoval šest oken, šest postupných kroků, jak tato manipulace v obecném rámci funguje.

Touto technologií byla v posledních dvou generacích legalizována třeba homosexualita, gender, multikulturalismus, zákaz kouření, v anglosaském prostoru začala likvidace neblahého působení „bílého muže“.

Všimli jste si, jak nenápadně už začal boj proti pití alkoholu a „nezdravému“ jídlu? A pokračuje to dál.

Náznamy různých inovativních společenských „šíleností“ vidáme na každém kroku a lze si podle Overtonovy teorie spočítat, v jaké fázi přijetí ta či ona novinka je.

1. okno

Postoj dosud nemyslitelný, považovaný za tabu, o kterém se ve slušné společnosti nemluví, je třeba „detabuizovat“, tedy začít o něm hovořit. Pár vědců uspořádá konferenci, na níž se o daném jevu odborně pohovoří. Výsledkem je teze, že ona záležitost není ve společnosti zatím příliš známá, ale objektivně existuje, a nelze tedy před ní zavírat oči. Toho se samozřejmě chytne pár novinářů (zatím jen bulvárních) a s ohromením sdělují, že něco takového existuje. Vzápětí se vynoří pár radikálů, kteří se začnou k této myšlence hlásit (třeba prostřednictvím sociálních sítí). Současně je třeba předložit lidem „strašáka“.

Komentátoři veřejnoprávních médií vysvětlují, že daný postoj není sice správný, ale existují i horší (třeba fašismus či Putin).

2. okno

O věci se hovoří, není to již tabu. Je tedy možno onen postoj posunout dál do sféry, v níž se uplatňují ti „správní“ radikálové (tedy ti hodní, levicoví). Přitom se musí zachovat zdánlivě objektivní nadhled. K tomu patří hra se slovy. Pro to, co je pro lidi jako postoj nepřijatelné, je nutno prosadit jemnější označení. Se zánikem pojmu jakoby mizí i jeho negativní obsah a nový název navozuje pocit, že jde o něco kvalitativně lepšího. Není třeba chodit daleko: cikán–Rom, buzerant–homosexuál–gay. Či naopak, z původně přijatelného postoje se stane opovrženímhodný: vlastenectví – nacionální extremismus. Současně je třeba přinášet příklady. Užitečný je především historický precedens: „Tohle tu bylo přece vždycky, jen se před tím zavíraly oči!“ Lidé začnou být nabádáni: „Přemýšlejte, zda neděláte chybu, pokud toto ostrakizujete, vždyť se vlastně stavíte proti budoucnosti!“

3. okno

Pokud se o něčem hovoří mezi radikály, proč by o tom za určitých podmínek neuvažovali i rozumní lidé? Vždyť je to svým způsobem racionální záležitost. Věci se chopí vědecké instituce, a protože jde o naléhavý problém, vyčlení se dost finančních prostředků na jeho výzkum (prezentují se samozřejmě jen pozitivní výsledky). Nastupují novináři, amatérští nadšenci (ti to dělají zadarmo) i aktivisté (ti to dělají za peníze). Stejně jako se únosce často sblíží se svou obětí, všichni hlasatelé „nového světa“ ho přijímají za svůj, mnozí v něm fanaticky nacházejí smysl konání, jiní dobrou obživu. To ovšem není podstatné, ve výsledku už nejde o postoje radikálů, ale věc dostává celospolečenský rámeček.

4. okno

Společnost je již dostatečně zmanipulována, aby daný jev tolerovala, je možné jej povýšit na rozumný a zcela normální. Jedním z triků je metoda ukázat modelového jedince s komentářem: „Kolik lidí žije stejně jako on...“ Užívají se i selektivní dogmata „Výzkum veřejného mínění prokázal, že tento jev považuje většina respondentů za správný“ nebo „Vědecké výzkumy prokázaly, že je to vlastně pro společnost prospěšné“. Argumenty není třeba uvádět, každý už přece ví, a kdo to neví, je zaostalý. Z pozice objektivní pravdy, neboť není přípustné bránit svobodě poznání, se začnou odsuzovat kritici, kteří si troufnou upozornit, že nový a netradiční postoj může být pro společnost nebezpečný.

Hanba nevzdělaným a zaostalým! Média se ochotně přidávají a vykreslují obraz odpůrců jako psychopatů, analfabetů, rasistů či xenofobů. Stoupenci postoje, kteří obsadili okno, potírají z pozice své „objektivity“ šmahem nesouhlas těch, kteří v daném okně nejsou, a zmanipulovaná veřejnost se pomalu přiklání na jejich stranu.

5. okno

Pokud je něco rozumné, proč bychom to nechválili, nepopularizovali? Nastoupí umělecká fronta, začnou se točit filmy, skládají se písně a vydávají romány. Všechna tato „pokroková“ díla dostávají umělecká ocenění. Konají se manifestační pochody hrdosti, aktivisté začnou seznamovat děti ve školách s tím, co je „správné“. V médiích se donekonečna mlátí prázdná sláma, o dané věci se neustále mluví a mluví, aniž by se něco řeklo či předložily argumenty (s výjimkou tvrzení, že je to správné, moderní a demokratické). Média přinášejí sentimentální příběhy, jak jsou stoupenci oslavované menšiny skvělí, nebo naopak, jak jsou díky většinové společnosti utlačováni a chudí. Velikost a krásu je třeba hledat v podpoře menšin a nikoli v přízemních a nemoderností zatuchlých postojích sobců, kteří hájí dosavadní způsob života a nehledí na prospěch všehomíra! Copak není krásné, pokud dva muži sdílejí věrnou lásku? Jak sentimentální je pohled na rodinu v nafukovacích vestách, která na vratkém člunu riskuje na moři své životy. Truchlete, v jakých podmínkách bydlí romské rodiny a nikdo jim nepomůže! Podívejte se také na surové gaunery v kožených bundách, kteří vykřikují necertifikovaná hesla a schvalují postoje, které jsme my, moderní elita, prohlásili za hanebné.

6. okno

Jakmile existuje ve společnosti cosi, co by mohlo přinést politikům popularitu a hlasy, chopí se toho. Hájit už fungující věci není zajímavé, to pozornost médií a zájem voličů nepřinese. Proto se politici rádi věnují moderním excesům a vytvoří z nich téma. Za nimi stojí část vědců, médií a aktivistů, a pokud se někdo ozve proti danému politikovi, spustí tahle falanga bouří nevole a odsudků. Křičí: „Máme pravdu a myslíme evropsky a demokraticky! A kdo s námi nesouhlasí, je extremist!“ Nejprve se u kulatých politických stolů nesměle diskutuje, sonduje se terén. Politické nadšení roste a politici se trumfují. Nakonec se za bouře nadšení veřejnoprávních médií a stoupců lásky a pravdy schválí zákon, který daný postoj začlení do právního řádu a současně stanoví tresty pro ty, kteří by s ním nesouhlasili.

Kruh se uzavřel. Na základě společenského tlaku politici vyhověli a upravili náš život tak, aby byl modernější, lepší, demokratičtější. Řečeno slovy kazatelů: „Radujte se, neboť starý svět byl zničen!“

Hájit fungující věci není zajímavé. Politici se rádi věnují moderním excesům a vytvoří z nich téma.

O autorovi | **Vlastimil Vondruška** historik a spisovatel

**

Almužna bohatým může být OK

Michal Kašpárek |

rubrika: Komentář |

11. 1. 2019 |

Parky, školy, knihovny, informační centra, parkovací místa a další veřejné služby můžou bezplatně využívat i ti nejbohatší. „Asociální socialismus“ někdy dává smysl.

Proti tomu, aby stát platil školní obědy dětem z chudých rodin, se ozývá už jen poslední významnější hlas, a to chraplák předsedy senátu Jaroslava Kubery z ODS. Napříč oběma komorami parlamentu jinak panuje aspoň verbální shoda na tom, že by měla společnost pomáhat tam, kde rodiče nemůžou nebo nechtějí doplatit pětadvacet korun a dítě ve škole hladoví. Hraje se už „jen“ o to, jestli s dětmi z chudých rodin krmit i potomky středních a vyšších tříd. A to i z peněz, které na daních – aspoň na té z přidané hodnoty a na spotřební – odvedou i úplně nejchudší členové společnosti.

Máloco dráždí smysl pro spravedlnost jako přerozdělování od chudých k bohatým. Krnovská samoživitelka pošle pětinu z ceny krabičky tamponů do Prahy, aby děti tamní honorace roznimraly oběd a vrátily ho nesněžený. Něco takového se považovalo za morálně přijatelné naposled za feudalismu.

Vášnivou debatu o „asociálním socialismu“ ale můžeme vrátit k zemi jednou připomínkou: podobný prvek přerozdělování od chudých k bohatým v sobě má nespočet společenských mechanismů, které žádné vášně nevzbuzují. Prostě jsme si na ně zvykli a nemáme k nim jinou podobně široce akceptovatelnou alternativu.

Kde zaparkovat Teslu

Uvedme si několik příkladů toho, co dnes i ti nejbohatší dostávají od státu „zadarmo“:

- Většinu výrobní ceny placených školních obědů. (Zhruba šedesátiprocentní státní příspěvek už roky funguje stejně plošně, jako by fungovala stoprocentní dotace. Nevzpomínám si, že by to někdy někomu vadilo.)
- Přístup do veřejných škol, od mateřských až po vysoké.
- Volný vstup do městských i přírodních parků.
- Bezplatné jízdné pro děti a pro seniory, slevy pro studenty.
- Služby veřejných knihoven.

- Informační služby pro turisty.
- Větší část ceny vstupenek do městských a státních divadel a oper.
- Příspěvek na pořízení elektromobilu.
- Moje oblíbená tragédie obecní pastviny: volné nebo jen symbolicky zpoplatněné parkování v ulicích.

Něco z toho intuitivně působí zcela v pořádku, alespoň pokud nejste anarchokapitalisté: třeba pro všechny volný vstup do parků a do knihoven nebo infocentra s mapkami zdarma pro turisty. O školném nebo podpoře umění vedly pravice a levice několikrát spory, ale argument, že takhle přisypáváme do kapes boháčům, v nich zazníval méně než v debatě o obědech. Jen něco málo opravdu trkne jako nespravedlnost, a ještě ne každého: třeba příspěvek na elektromobily.

Čím se od sebe tyhle různé způsoby obohacování bohatých liší?

Cíl: neživit revizory, nekastovat občany

Morálně nejproblematictější je přerozdělování směrem k bohatým právě tam, kde chudí na žádné výhody nedosáhnou, třebaže je papírově nikdo nediskriminuje. Nejlevnější čtyřmístný elektromobil [stojí přes šest set tisíc](#), a pokud ho nemůžete dobíjet v práci, oceníte stání s přívodem elektřiny. To filtruje nejen ty nejchudší, ale i velkou část středních vrstev. Zastánce dotací by mohl argumentovat, že z čistějšího vzduchu budou mít prospěch všichni, ale v zemi vyrábějící tolik elektřiny z uhlí [tenhle argument padá](#).

Za prvé: jak administrativně náročné je vybírat příspěvky jen od těch, kteří si je mohou dovolit? [Podle ministryně práce a sociálních věcí Jany Maláčové](#) by bezplatné obědy skutečně jen pro ty potřebné stály 1,1 miliardy korun ročně a na dalších 500 milionů (třetinu celkových nákladů) by přišli úředníci zjišťující, kdo je a kdo není potřebný. Plošná varianta by stát vyšla třiapůlkrát draž, na 5,4 miliardy. Pro společnost by to ale znamenalo patrně jen (pravice si dá „jen“ do uvozovek) přerozdělení stávajících nákladů na obědy – a úsporu peněz na úředníky.

Za druhé: jak důstojné by takové odstupňování plateb za veřejné služby bylo? Ať už směrem k chudým, kterým by nezbylo než několikrát denně prokazovat, že jsou socky, což je hlavně ve školním kolektivu bezva, nebo směrem k movitějším, o kterých by při opravdu důkladném odstupňování každá uvaděčka v kině věděla, že mají na občance přelepku „bere přes milion, plná sazba“.

System „všichni zadarmo“ bývá zkrátka často nejpraktičtější, nejlevnější a nejinkluzivnější v tom smyslu, že nikoho nekastuje. Na jednu stranu to tak není

vždycky a je dobrý nápad hledat skryté nespravedlnosti. Na druhou stranu jsem taky rád, že jsme si veřejné parky a knihovny vybudovali už v 19. století a nemusíme se hádat aspoň o tom, jestli má na bezplatné čichání ke květinovým záhonům a čtení půjčené *Babičky* právo jen invalida třetího stupně, nebo i příslušník střední třídy.

Zdroj: <https://www.penize.cz/spotrebitel/402614-almuzna-bohatym-muze-byt-ok>